

Ulu Öndər milli dəyərlərin qorunub saxlanılmasını əsas vəzifə kimi irəli sürürdü

Milli dəyərlərimizin qorunması və inkişafı ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Milli dəyərlərimizə, soykökü müzə qaydırışın, milli hissələrin oyanışının xalqımız üçün gərəkliliyini nəzərə alan, hər zaman bu sahəni diqqət mərkəzində saxlayan ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövründə xalqımızın milli özünüdərkinin əsası qoyulmuşdur.

Azərbaycanda Sovet hakimiyyətinin elan edilməsindən sonra milli dəyərlərimiz, adət-ənənələrimiz keçmişin qalığı kimi qiymətləndirilərək yasaq olunmuşdu. Milli dəyərlərimiz haqqında düşünenlər, milli ruhu və dəyərləri qoruyub saxlamaq istəyən ziyanlılar xalq düşməni adı altında məhəv edilmişdir. Doğma dili məzənəsi olan Azərbaycan dili 1978-ci ilə kimi dövlət dili statusu almamışdır. Tariximizi təhrif edərək xalqımızı öz soykökündən ayırmaya çalışmışlar.

1969-cu ildə xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin Azərbaycanın rəhbəri seçilməsi ilə bu sahədə böyük tarixi döñüş baş vermişdir. Azərbaycanın iqtisadiyyatı, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında uğurlu yeniliklər başlanılmışdır. Rəsmi tədbirlərdə Azərbaycan dilində çıxış eden Ulu Öndər Heydər Əliyev 1978-ci ildə qəbul edilən Konstitusiyada Azərbaycan dilinin dövlət dili statusu almasına nail olmuşdur.

Siyasi fəaliyyətinin 1969-1982-ci illərini öyrəndikcə görürük ki, Ulu Öndər dilimizə, tariximizə, mədəniyyətimizə, müsəqimizə, ədəbiyyatımıza məhz dövlətçilik mənafələri baxımından yanaşmışdır. Ümumiyyətlə, xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyinin birinci dövründə məqsəd və məramı Azərbaycanı iqtisadi cəhətdən inkişaf etdirmək, xalqın milli dirçəliyi, milli şurunun oyanışı ilə müstəqil dövlətimizi yaratmaq olmuşdur.

Ulu Öndərimiz sovet dövründə olduğu kimi, Azərbaycanın müstəqilliyi illərində də milli dəyərlərimizə sahib çıxmışdır. Xalqımızın milli dəyərlərinin, adət-ənənələrinin təbliği, tarixi-memarlıq abidələrinin bərpası ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsi dahi şəxsiyyətin milli dəyərlərə sədaqətinin göstəricisidir. Milli bayramımız olan Novruz bayramının dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi də milli dəyərlərimizin inkişaf etdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər sırasındadır.

Müstəqillik illərində də milli dəyərlərimizə münasibətdə görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin mövqeyi aydın, tələbi qəti idi: "Gərək hər bir insan, xüsusən gənc nəsil müstəqilliyyin nə qədər müqəddəs olduğunu bütün varlığı ilə dərk etsin, onu qorumaq və möhkəmləndirmək üçün hər cür qurbanı verməye hazır olsun. Bunun üçün isə o, ilk növbədə, yüksək mənəviyyata malik olmalıdır, xalqımızın milli-mənəvi dəyərləri onun şəxsiyyətinin mahiyyətini təskil etməlidir. Milli dəyərlərimizi, milli ənənələrimizi yaxşı bilməyən, tariximizi yaxşı bilməyən gənc vətənpərvər ola bilməz".

Ümummilli Lider Heydər Əliyev milli dəyərlərimizi təkcə milli varlığımızın yox, həm də siyasi varlığımızın - dövlət quruluşu prosesinin mühüm atributu kimi dəyərləndirdi. Mənsub olduğu xalqın tarixi keçmişinə, mədəni ərsinə və mənəvi dəyərlər sisteminə sənəməz məhəbbət duygularıyla yanaşan Ulu Öndər deyirdi: "Bizim hamımızı birləşdirən, həmrəy edən azərbaycanlıq ideyasıdır. Azərbaycanlıq öz milli mənəvibiyətini, milli-mənəvi dəyərlərini qoruyub saxlamaq, eyni zamanda onların ümumbəşəri dəyərlərlə sintezindən, integrasiyadanın bəhrələnmək və hər bir insanın inkişafının təmin olunması deməkdir".

Milli dəyərlərimizə dərindən bələd olan ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilmiş azərbaycanlıq xətti bir tərəfdən Azərbaycanda vahid milli dövlətçiliyin formalşamasını, milli yetkinləşmə və bütövləşməni nəzərdə tutursa, digər tərəfdən, Azərbaycan dilinin bir dövlət dili olaraq inkişafını və bütün ölkə miqyasında, bütün fəaliyyət sahələrində mövqeyinin möhkəmlənməsini əsas götürürdü. Ulu Öndər üçün ana dili azərbaycanlıq ideologiyasının başlanğıc məqamı, teməl prinsipi, ən

böyük milli dəyər idi. Məhz bu baxımdan, dahi şəxsiyyət qeyd edirdi ki, xalqa milli dəyərləri aşılamaq üçün ilk növbədə, ona dilini qaytarmaq və sevdirmək lazımdır: "Xalqları dil qədər, milli-mənəvi ənənələr qədər birləşdirən başqa bir vəsiyə yoxdur. Biz bu vasitədən daim istifadə etməliyik. Azərbaycanlıları birləşdirən milli mənəvibiyətimizdir, tarixi köklərimizdir, milli-mənəvi dəyərlərimizdir, milli mədəniyyətimizdir, şeirlərimiz, mahnılarımız, incəsənətimiz, xalqımıza mənsub olan adət-ənənələrimizdir".

Xalqımızın böyük oğlu milli ideologiyamızı həm də bəşəri dəyərlər üzərində formalasdırmağı vacib amil sayırdı. Çünkü bunsuz dünyaya integrasiya etmək, nüfuz qazanmaq olmaz: "Ümumbəşəri dəyərlər, birinci növbədə, bizim yaratdığımız Konstitusiyada əsas məqsəddir. Biz dünyəvi dövlət quruculuğu prosesi aparıraq". Ancaq böyük Öndər onu da döñə-döñə qeyd edirdi ki, ümumbəşəri dəyərlərlə milli dəyərlərimiz vəhdətdə inkişaf etməli, formalşmalıdır. Bu sintez milli ideologiyamızın bu günü və gələcəyidir.

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev milli dəyərlərimizin öyrənilməsini, qorunub-saxlanılmasını, inkişaf etdirilməsini əsas vəzifələrdən biri kimi irəli sürür və deyirdi ki, bunları qoruyub-saxlayan xalq həmişə müstəqillik yolu ilə getmək və müstəqilliyyini qorumaq əzmində olacaqdır. Çünkü milli dövlətçilik və milli dəyərlər arasında six bir daxili əlaqə vardır. Ulu öndər deyirdi ki, milli müəyyənliliyi olmayan və özünü bir millət kimi dərk etməyən xalqın milli dövlətə də ehtiyacı ola bilməz. Belə ki, milli dövlət bir tərəfdən ərazinin və iqtisadi sərvətlərin qorunmasına xidmət edirsə, digər tərəfdən də milli dəyərlərin qorunmasının və müstəqil inkişafının təmin olunması məqsədi daşıyır.

Vətənə, xalqa layıqli xidmət göstərməyi yetkin mənəviyyatın üzvi tərkib hissəsi olan Ulu Öndərimiz həqiqi mənəvi prinsiplərin bəxş etdiyi ucalığı, ləyaqəti də yüksək qiymətləndirmişdir. Dahi rəhbər məxsusi vurğulamışdır ki, tarix boyu əsl mənəviyyat sahibləri həyatın dolanbacları, keşməkeşləri ilə qarşılaşanda da, məhrumiyyətlərə, çətinliklərə düşər olanda da öz yollarından dönməmiş, ülvə, nəcib amallarından çəkinməmişlər. Bu isə onlara daim mənəvi ucalıq bəxş etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi varisi kimi milli dəyərlərə dövlət səviyyəsində diqqət və qayğı göstərir. Hər bir məsələdə ulu öndərin ideyalarını meyar kimi görən ölkə başçısının milli dəyərlərin qorunması, inkişaf etdirilərək gələcək nəsillərə çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu gün dövlət milli dəyərlərimizin qarantına çevrilmişdir. Ölkə başçısı xalqımızın milli dəyərlərinin təbliğinə, gənclərimizin bu ruhda tərbiyə olunmasına ciddi diqqət yetirir. Dövlət siyasetində hər bir azərbaycanının, hər şeydən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxməsi, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, məntəlitətini qoruması öncə çəkilir. "Gələcək nəsillərə maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də dərəcədən baxımdan çatdırılması ilə bağlı siyaseti də bu baxımdan çağdaş dövrün reallıqları ilə şərtlənir. Bu